

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Rondkomen met je inkomen!

1 C

2 D

3 **maximumscore 1**

voorbeeld van een juiste berekening:

De hypotheek bedraagt € 1.650 per maand, het inkomen € 3.575.

$\text{€ } 1.650 / \text{€ } 3.575 \times 100\% = 46,2\%$. (Dit is veel meer dan een gemiddeld gezin: 22%)

of

$22/100 \times \text{€ } 3.575 = \text{€ } 786,50$. Dat bedrag besteedt een gemiddeld gezin aan een hypotheek. (Dat is veel minder dan bij het gezin van Marieke: € 1.650.)

4 **maximumscore 2**

voorbeeld van een juiste uitleg:

- Het spaarsaldo kunnen ze beter gebruiken om de lening (gedeeltelijk) af te lossen. Hierdoor besparen ze op de rente. 1
- De ontvangen spaarrente is namelijk aanzienlijk lager dan de betaalde leenrente. 1

5 **maximumscore 1**

voorbeeld van een juiste verklaring:

Collectieve inkoop levert bij leveranciers vaak hoge kortingen op. (Bij collectieve inkoop wordt namens een grote groep consumenten energie ingekocht bij de goedkoopste aanbieder.)

6 **maximumscore 1**

voorbeeld van een juist antwoord:

Bij vaste lasten zit je vaak nog vast aan een lopend contract. (Meestal werkt een wijziging pas door in een volgende contractperiode.)

Zelfstandig of niet

---

7 D

8 **maximumscore 1**

voorbeeld van een juiste berekening:

$$113.823 - 136.640 = -22.817.$$

of

$136.640 - 113.823 = 22.817$ Dit zijn 22.817 bedrijven minder dan het jaar ervoor.

9 **maximumscore 1**

(1) = lager

(2) = lager

10 **maximumscore 1**

voorbeelden van een juiste verklaring:

- De bus gaat meerdere jaren mee.
- De kosten van de bus (afschrijvingen) worden over meerdere jaren verspreid.

11 **maximumscore 2**

voorbeeld van een juiste berekening:

• $€ 42.328 - € 4.000 - € 3.500 - € 2.500 - € 3.000 = € 29.328$ 1

• in procenten van de omzet: $(€ 29.328 / € 42.328) \times 100\% = 69,3\%$ 1

12 **maximumscore 1**

voorbeeld van een juiste uitleg:

De extra kosten van het aantrekken van personeel kunnen hoger zijn dan de extra omzet.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Collectieve sector

- 13 maximumscore 2**
- (1) = instellingen voor de sociale zekerheid 1
  - (2) = lagere overheden 1
- 14 maximumscore 1**
 voorbeeld van een juiste berekening:
 $\text{€ } 288 \text{ mld} / 40 \times 100 = \text{€ } 720 \text{ mld}$
- 15 C**
- 16 D**
- 17 maximumscore 1**
 voorbeelden van een juiste verklaring:
- Een particulier bedrijf wil winst maken. Door dit streven zal de prijs omhoog kunnen gaan.
  - Reclame/promotie leidt tot extra kosten en dus tot prijsstijging.
- 18 maximumscore 1**
 voorbeeld van een juiste verklaring:
 Door de privatisering kan er concurrentie komen. Door te concurreren kunnen de prijzen gaan dalen.

Vertrouwen

---

19 maximumscore 2

voorbeelden van een juiste berekening:

- $(7 \times € 3.000 + 5 \times € 3.200) = € 37.000$ 1
- $€ 37.000 \times 8\% = € 2.960$
 $€ 2.960 \times 60\% = € 1.776$ 1

of

- $(7 \times € 3.000 + 5 \times € 3.200) = € 37.000$ 1
- $€ 37.000 \times 8\% = € 2.960$ 1

Opmerking

Uit de vraagstelling blijkt niet of het netto of bruto vakantiegeld berekend moet worden. Daarom volstaat een juiste berekening van het bruto vakantiegeld. Een fout in de berekening van het netto vakantiegeld wordt in de beoordeling niet meegenomen.

20 maximumscore 1

voorbeeld van een juiste uitleg:

- Prijzen van campers (kunnen) stijgen in de loop van de tijd.
- De restwaarde kan lager zijn dan Karel heeft ingeschat.

21 C

22 C

23 maximumscore 1

voorbeeld van een juiste uitleg:

Bij een hoge spaarrente zullen consumenten eerder geneigd zijn te gaan sparen (in plaats van te gaan kopen).

De voedselparadox

---

24 maximumscore 1

voorbeelden van een juiste oorzaak:

- beperkte scholing
- beperkte technische kennis
- gebrekkige infrastructuur
- snelle bevolkingsgroei
- internationale schuldverplichtingen

25 maximumscore 1

voorbeeld van een juiste verklaring:

Nee, de koopkracht van \$ 1,25 is in elk land anders omdat de prijzen overal verschillen.

26 maximumscore 1

voorbeelden van een juiste oorzaak:

- stijging van de koopkracht
- stijging van het inkomen
- toename van de behoeften

27 maximumscore 1

toenemen

voorbeelden van een juiste verklaring:

- Doordat de bevolking een groter deel van haar inkomen moet besteden aan voedsel zal er minder overblijven voor andere goederen.
- Door een lagere koopkracht zal de vraag naar goederen verminderen.

afnemen

voorbeeld van een juiste verklaring:

Door de gestegen prijzen zullen de inkomsten voor de onderontwikkelde landen die voedsel produceren, gaan stijgen.

28 B

29 C

Duurzaam kweken

---

30 maximumscore 2

voorbeeld van een juiste berekening:

- nettowinst: € 1.500.000 – € 250.000 – € 1.100.000 = € 150.000 1
- rendement: € 150.000 / € 5.000.000 x 100% = 3% 1

31 maximumscore 1

voorbeelden van een mogelijke oorzaak:

- Door toenemende concurrentie in de vorm van toetreding kan de omzet van een bedrijf dalen, terwijl de totale omzet stijgt.
- Jan exporteert naar landen waar de vraag naar zijn producten is gedaald.

32 A**33 maximumscore 1**

voorbeeld van een juiste uitleg:

Door een stijging van de arbeidsproductiviteit kunnen de loonkosten per eenheid product omlaag (en wordt de nettowinst per product hoger.)

34 maximumscore 2

voorbeeld van een juiste berekening:

netto-investering: € 4.600.000 – € 2.200.000 = € 2.400.000

- jaarlijkse besparing: 60 % van € 800.000 = € 480.000 1
- terugverdientijd: € 2.400.000 / € 480.000 = 5 jaar 1

35 maximumscore 1

langer

voorbeeld van een juiste verklaring:

Als de gasprijs daalt is de besparing per jaar minder. Het duurt dus langer voordat je de investering hebt terugverdiend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

De staatsschuld

---

36 C

37 maximumscore 1

voorbeeld van een juiste verklaring:

De volgende generatie moet in de toekomst (via belastingafdrachten) de schuld alsnog aflossen (en rente betalen).

38 maximumscore 1

voorbeeld van een juiste berekening:

$\text{€ } 10.100.000.000 \times 100 / 2,5 = \text{€ } 404.000.000.000$

39 C

40 D

41 maximumscore 2

(1) verlagen

(2) meer

(3) toegenomen

(4) meer

indien vier antwoorden juist

2

indien drie antwoorden juist

1

indien twee of minder antwoorden juist

0

Dichtbij of ver van huis

42 maximumscore 1

voorbeelden van een juiste verklaring:

- De export naar die landen was vrijwel nihil. Enige toename is dan procentueel al gauw heel veel.
- Het lidmaatschap van de EU zorgt ervoor dat er makkelijker mee gehandeld kan worden. Dit voordeel hebben oude landen in het verleden al gehad.

43 maximumscore 1

voorbeeld van een juiste verklaring:

De welvaart in deze landen is laag. (Zij hebben niet veel te besteden en zullen ondanks de vrijhandel niet ineens veel meer kunnen gaan kopen.)

44 maximumscore 2

voorbeelden van een juist nadeel met verklaring:

- nadeel: Nederlanders kunnen werkloos raken. 1
- verklaring: door het vrij verkeer van personen kunnen er arbeidskrachten naar Nederland komen. 1

of

- nadeel: deze landen worden serieuze concurrenten voor Nederland. 1
- verklaring: de economie in de toetredende landen kan aantrekken. 1

45 maximumscore 3

voorbeeld van een juiste berekening:

- toename uitvoer naar BRIC: $\text{€ } 5,2 \text{ mld} : 100 \times 230 = \text{€ } 11,96 \text{ mld}$ 1
- uitvoer BRIC 2011: $\text{€ } 5,2 \text{ mld} + \text{€ } 11,96 \text{ mld} = \text{€ } 17,16 \text{ mld}$ 1

Het procentuele aandeel van de BRIC-landen in 2011 is:

- $\text{€ } 17,16 \text{ mld} : \text{€ } 404,8 \times 100 = 4,2\%$ 1

46 maximumscore 1

voorbeeld van een juist argument bij keuze voor de handelsbeperkende maatregelen:

- Door handelsbeperkende maatregelen kan de concurrentiepositie van bedrijven uit BRIC-landen ingeperkt worden. Zo kan onze eigen economie beschermd worden.

voorbeeld van een juist argument bij keuze tegen de handelsbeperkende maatregelen:

- Door niet de strijd met hen aan te gaan, maar juist handelsbetrekkingen aan te gaan, kunnen wij meeprofiteren van hun economische groei doordat de koopkracht in die landen toeneemt.

Bronvermeldingen

---

informatiebron 6

CBS in bijlage

informatiebron 8

CBS in bijlage

informatiebron 9

Eurostar